

HANDLINGSPLAN 2015-2018

INDLEDNING

Den seneste politik for landdistrikterne med tilhørende handlingsplan er vedtaget af Byrådet i januar 2011. Handlingsplanen er efterfølgende justeret og ajourført.

På nuværende tidspunkt er en stor del af handlingsplanens enkelte elementer enten gennemført eller et naturligt led i årlige rutiner. Samtidig viser den hidtidige udvikling og den seneste befolkningsprognose, at der fortsat skal kæmpes for, at landsbyerne skal være livskraftige alternativer til de større byer. Ét af de projekter der har været arbejdet med er øget samarbejde, både i form af øget samarbejde mellem landsbyerne og mellem landsbyerne og de respektive centerbyer/forstæder. I første omgang omfattede projektet to delområder i kommunen, men kan udvides til at omfatte hele kommunen.

Langt de fleste landsbyer har fået udarbejdet udviklingsplaner. Men udviklingsplaner har behov for at blive justeret og ajourført. Det er derfor vigtigt at sikre, at det sker, så udviklingsplanerne altid er aktuelle.

HANDLINGSPLAN 2015-2018

Handlingsplanen omfatter de aktiviteter, der rækker ud over den enkelte landsbys lokale indsats. Handlingsplanen opbygges som hidtil omkring de otte indsatsområder i byrådets politik for landdistrikterne. Hertil kommer indsatsområdet med overskriften *Samarbejde gør stærk*, der blev indarbejdet i den seneste handlingsplan 2012-2015.

1. Kommunen og de mindre bysamfund skal trække på samme hammel

Landsbykontaktudvalget fortsætter og dialogen med byrådet styrkes

Dialogen - og dermed mulighederne for gensidig orientering og inspiration - mellem byrådet og landsbykontaktudvalget skal styrkes. Det kan f.eks. ske i form af fælles tema-drøftelser, hvor den generelle udvikling i landdistrikterne og aktuelle problemstillinger drøftes.

Ansvarlig: **Byrådet og de enkelte bysamfund**

Tidspunkt: 2015-

Årlig landdistriktpulje

Byrådet afsætter årligt en samlet pulje til aktiviteter m.m. i landdistrikterne. Fordelingsprincipperne og fordelingen af midlerne fastlægges af Landsbykontaktudvalget.

Ansvarlig: **Byrådet og Landsbykontaktudvalget**

Tidspunkt: 2015-

Udviklingsplaner for de enkelte byer

Planerne skal som udgangspunkt indeholde alle elementer, der er afgørende for byens videre udvikling. Det gælder også let adgang til naturoplevelser og det åbne land.

Landsbyernes værdier inkl. historie, kultur og den omgivende natur skal fremhæves.

Ansvarlig: **Planafdelingen, LAG'en og de enkelte bysamfund**

Tidspunkt: 2012-

Ajourføring af udviklingsplaner for de enkelte byer

For altid at have aktuelle planer bør udviklingsplanerne gennemgås løbende.

Planerne skal som udgangspunkt indeholde alle elementer, der er afgørende for byens videre udvikling. Det gælder også let adgang til naturoplevelser og det åbne land.

Landsbyernes værdier inkl. historie, kultur og den omgivende natur skal fremhæves.

Ansvarlig: **De enkelte bysamfund og Planafdelingen.**

Udviklingsplanerne skal holdes ved lige

Udviklingsplanerne for de enkelte landsbyer skal tilrettes udviklingen, så de altid er aktuelle. Den enkelte landsby indsender rettelsesforslag til Planafdelingen, der vil sørge for at rette planerne til.

Ansvarlig: **De enkelte bysamfund og Planafdelingen**

Tidspunkt 2015-

Forudgående lokalplanhøring

Byplanudvalget kan afholde forudgående, offentlig høring, når der skal udarbejdes lokalplaner for mindre bysamfund. **Det skal fremgå af dagsordensteksten, om der har været afholdt lokal høring.**

Forudgående høringer bør altid overvejes, hvis den påtænkte lokalplans indhold ikke er i overensstemmelse med den pågældende bys udviklingsplan.

Ansvarlig: **Byplanudvalget**

Tidspunkt: 2015-

Forudgående høring af andre emner

Også andre emner af **stor** relevans for landdistrikterne og de mindre bysamfund generelt og/eller af stor betydning for det enkelte bysamfund **kan bør** sendes i forudgående høring i bl.a. landsbykontaktudvalget. Det gælder f.eks. inden for skoleområdet, hvor et øget samspil mellem kommunen og bysamfundene - gerne i form af alternativ tænkning – skal fremmes.

Ansvarlig: **Kommunale udvalg og forvaltninger**

Tidspunkt 2015-

Kommentarer til forslag til kommuneplan

I forbindelse med udarbejdelsen af forslaget til kommuneplan bør det drøftes, hvilke nye muligheder, der tegner sig for udviklingen af landdistrikterne **generelt, herunder blandt andet** som følge af det kommende hospital.

Ansvarlig: **De enkelte bysamfund og Landsbykontaktudvalget**

Tidspunkt: 2015-

Inspiration og samarbejde

Landsbyerne skal i højere grad søge inspiration udefra og hos hinanden. Inspirationen udefra kan blandt ske ved at repræsentanter for landsbykontaktudvalget deltager i og efterfølgende referer fra relevante konferencer, møder og andre arrangementer, der handler om fremtiden for landdistrikterne. Udviklingssamarbejde landsbyerne imellem initieres blandt andet gennem landsbykontaktudvalget.

Ansvarlig: **Landsbykontaktudvalget og de enkelte bysamfund**

Tidspunkt: 2015-

Landdistrikternes Fællesråd

Det skal drøftes hvad medlemsskabet af Landdistrikternes Fællesråd kan bruges til.

Ansvarlig: **Landsbykontaktudvalget**

Tidspunkt: 2015-

2. Offentlige kerneydelser skal være med til at sikre landsbyernes og landdistrikters fortsatte udvikling

Udbrede kendskabet til og brugen af skolerne i de mindre bysamfund

Kendskabet til skolerne skal formidles gennem så mange kanaler som muligt. Børn og Unge forvaltningen skal bruge skolerne mere aktivt, f.eks. til pædagogisk afprøvning og i forhold til børn, der har det vanskeligt.

Ansvarlig: **De enkelte bysamfund, Skoleafdelingen og Landsbyskoler i Net**

Tidspunkt: 2015-

Mulighed for lokal pasning

Overalt bør der være mulighed for lokal pasning af de mindre børn. Hvor der ikke er – eller ikke er plads på lokale institutioner – gør de mindre bysamfund afdelingen for dagtilbud opmærksom på, når der er børn nok og samtidig potentielle, lokale dagplejere.

Ansvarlig: **Afdelingen for dagtilbud og de enkelte bysamfund**

Tidspunkt: 2015-

Behov for særlige boliger

De enkelte bysamfund melder til Planafdelingen, hvis der er lokal interesse og behov for senioregnede boliger, seniorboliger, bofællesskaber og lignende.

Ansvarlig: **De enkelte bysamfund**

Tidspunkt: 2015-

3. Lokale initiativer med kommunal opbakning

Udveksling af erfaringer og ideer vedr. etablering og vedligeholdelse af lokale samlings- og aktivitetssteder

Det er vigtigt fremover at sikre de lokale samlings- og aktivitetssteder. Erfarings- og idéudveksling kan medvirke til at sikre dette. [Herning kommune bakker op om de lokale samlingssteder.](#)

Ansvarlig: **Landsbykontaktudvalget og de enkelte bysamfund**

Tidspunkt: 2015-

Boligstøtte i andelsboliger

Boligstøtte gives kun til almene boliger. Ejer- og andelsboliger har kun mulighed for lån. Ældre, der bor i andelsboliger, kan således ikke få boligstøtte. Mange har dermed ikke mulighed for at blive boende i deres andelsbolig. Er der ikke (ledige) almene boliger i lokalsamfundet kan de ældre blive nødt til at flytte til en større by. Derfor skal der arbejdes for at der fremover også kan opnås boligstøtte til andelsboliger i landsbyerne. Byrådet skal lægge pres på staten for at sikre denne mulighed.

Ansvarlig: **Byrådet**

Tidspunkt: 2015-

De ældre skal kunne blive i landsbyerne

Der er en tendens til, at mange ældre flytter fra landsbyerne til de større byer. Det kan have mange forskellige årsager. Det er vigtigt at afdække disse årsager og give de ældre mulighed for og lyst til at blive boende i landsbyerne så længe som muligt. Der skal derfor tages initiativ til et "de ældre kan blive boende i landsbyerne-projekt".

Ansvarlig: **Landsbykontaktudvalget og LAG'en**

Tidspunkt: 2015-

Mulighederne for en landsbypedelordning

.... skal undersøges og et eventuelt projekt skal formuleres. [Projektet kunne også være en del af demonstrationsprojektet vedrørende samarbejde.](#)

Ansvarlig: **Landsbykontaktudvalget og interesserede landsbyer**

Tidspunkt 2015-

4. Attraktive byggemuligheder for boliger og erhverv i de mindre bysamfund

Indsats for at få iværksættere til at bruge tomme (landbrugs)bygninger

Ansvarlig: **LAG Herning og erhvervsudviklingscentrene**

Tidspunkt: 2015-

Sørge for at byggemodning af en solgt grund i et planlagt byggemodningsområde sker inden for en kort tid, hvis det ønskes af køber

Ansvarlig: **Teknisk service**

Tidspunkt: 2015-

Fremme af grundsalget i landsbyerne.

Sådan køber jeg en grund-guide på kommunens hjemmeside skal omfatte både bolig- og erhvervsgrunde. Grundsalgssiderne på den kommunale hjemmeside skal forbedres. De kommunale planer for grundsalg skal være kendt af landsbyerne. Det skal overvejes at holde en årlig "grundsalgsdag" i de enkelte landsbyer.

Ansvarlig: **Grundsalgskoordinatoren i By, Erhverv og Kultur og de enkelte bysamfund**

Tidspunkt: 2015-

5. Let adgang til naturoplevelser og det åbne land

Naturværdier og arrangementer skal markedsføres

De mange oplevelsesmuligheder i de forskellige dele af kommunen og de mange arrangementer (naturture etc.) desangående skal markedsføres på den kommunale hjemmeside. Samtidig skal der ske en kobling til det kommunale besøgsrådsprojekt, der blandt omfatter etablering af stiforbindelser i det åbne land.

Ansvarlig: **Afdelingen vedr. Natur og Grønne områder**

Tidspunkt: 2015-

6. De enkelte bysamfunds positive særpræg skal videreudvikles

Behov for kommunal støtte til byfornyelse og byforskønnelse

De enkelte bysamfund melder til kommunen, hvis der er behov for kommunal støtte, råd eller vejledning.

Ansvarlig: **De enkelte bysamfund, LAG Herning og Planafdelingen**

Tidspunkt: 2015-

Lokal vedligeholdelse af kommunale arealer

De enkelte bysamfund melder til Teknik og Miljø, Teknisk Service, hvis der er lokal interesse for at overtage vedligeholdelsen.

Ansvarlig: **De enkelte bysamfund**

Tidspunkt: 2015-

Drøftelse af kommunens forslag til cykelstiplan m.m.

Der skal være speciel fokus i områder, hvor der nedlægges skoler, så skolevejen sikres til den nye skole.

Ansvarlig: **Vejafdelingen, Landsbykontaktudvalget og de enkelte bysamfund**

Tidspunkt: 2015-

Sådan undgår vi "grimme" landsbyer

Tomme huse, bygninger der forfalder og boliger, der bliver beboet af personer, der ikke kan indgå i det daglige liv og de mange aktiviteter i landsbyen, kan sætte deres uheldige præg på landsbyens udvikling. Derfor skal det afdækkes, hvad der kan gøres for at imødegå en sådan udvikling.

Private bygningsejere kan inden for byfornyelseslovens rammer søge støtte til nedrivning, når Herning kommune afsætter midler til formålet.

Ansvarlig: **Landsbykontaktudvalget, LAG'en, Planafdelingen og Teknik og Miljø**
Tidspunkt: 2015-

Det står vi for!

Som et af de første led i de kommende samarbejder mellem landsbyerne og mellem landsbyerne og centerbyen/forstaden finder hver enkelt landsby ud af, hvad de står for og hvorfor de er interessante.

Ansvarlig: **De enkelte bysamfund**
Tidspunkt 2015-

7. Den kollektive trafik skal medvirke til at landsbyerne ikke isoleres

Pres på Region og Regering

Der er fortsat brug for lokalt og kommunalt pres på Regionen og et lokalt, kommunalt og regionalt politisk pres på regeringen for at modvirke forringelser af den kollektive trafik.

Ansvarlig: **Byrådet, Landsbykontaktudvalget, LAG Herning de enkelte bysamfund og gennem Landdistrikternes Fællesråd**

Tidspunkt: 2015-

Bedst mulig information om busruterne på kommunens hjemmeside

Der mangler pt. annoncering af skolebusruter, der kan bruges af alle.

Ansvarlig: **Vejafdelingen**

Tidspunkt: 2015-

Nytænkning af den kollektive trafik

Der er brug for at nytænke den kollektive trafik og befolkningens behov både for kommunen som helhed og i de enkelte lokalsamfund (taxaordninger, planlagte ture til f.eks. indkøb, delebilsordninger m.m.). Blandt andet skal det analyseres, hvordan man kan leve med én bil eller slet ingen bil i landsbyerne.

Ansvarlig: **Vejafdelingen og Landsbykontaktudvalget**

Tidspunkt: 2015-

Bedre information om busruterne

Der skal løbende gøres en indsats for at informere forståeligt om busruter og busplaner.

Ansvarlig: **Vejafdelingen**

Tidspunkt 2015-

8. Markedsføring

➤ *Fælles kalender og aktivitetsoversigt under landsbyportalen*

Der etableres en altid ajourført kalender- og aktivitetsoversigt, der dækker alle landsbyer. Oversigten kan nås via et link på kommunens hjemmeside. Landsbyerne er selv ansvarlige for, at oversigten altid er aktuel.

Ansvarlig: **De enkelte bysamfund**

Tidspunkt 2012-

Plan for samlet markedsføring af landsbyerne

1. Der skal gøres mere ud af den samlede markedsføring af landsbyerne. Det er vigtigt, at også de mindre bysamfund markedsføres i forbindelse **med oprettelse af nye arbejdspladser det kommende hospital i Gødstrup**. Derfor skal der udarbejdes en plan for, hvordan det kan ske. Grundsalskoordinatoren bør inddrages i arbejdet.

Ansvarlig: **Landsbykontaktudvalget**

Tidspunkt 2015-

9. Samarbejde gør stærk

Samarbejde gør stærk. Det gælder både i det enkelte bysamfund, flere landsbyer imellem og i større geografiske områder med både landsbyer og centerby. Samarbejde kan også være svært. Man skal erkende, at man ikke har nok i sit eget. Fordomme skal nedbrydes, og nye muligheder drøftes og afprøves uden at den enkelte by synes at miste sin identitet.

Samarbejde kræver forberedelse, erkendelse, lyst og mod. Derfor skal samarbejder startes nedefra – i den enkelte landsby. De indledende trin kunne – hvis ikke andet er oplagt - f.eks. se således ud:

1. Borgerforeningen eller tilsvarende drøfter sammen med byens foreninger behov, muligheder, ønsker og forudsætninger for samarbejder både i byen og i naboområdet. Samtidig præsenteres ideen om en fælles kalender for byen, for lokalområdet og for hele kommunen. Resultatet af mødet bliver et idéoplæg til fremtidige samarbejder. Idéoplægget bruges til at initiere eventuelle samarbejder i landsbyen og til...

2. ...Drøftelser med nabolandsbyen eller –byerne om mulige fremtidige samarbejder byerne imellem og med centerbyen/forstaden. Resultatet heraf kunne blive et handlingskatalog med ideer til fremtidige samarbejder og helt konkrete aftaler om det videre forløb.
3. Herefter tages eventuelt kontakt til flere landsbyer/centerbyen med henblik på drøftelse af fælles interesser vedr. områdets udvikling og fremtidige samarbejder.

De kortsigtede mål kunne være at få iværksat nødvendige samarbejder i den enkelte landsby og mellem nabolandsbyer.

Ét af de langsigtede mål kunne være, at der for hvert geografisk område med centerby/forstad og landsbyer udarbejdes en fælles profil og rollefordeling byerne imellem med henblik på udviklingen i hele området og på både samarbejdsområder og markedsføring.

Et mål for landsbykontaktudvalget kunne være at bidrage til, at der for (mindst) et større geografisk område i kommunen med landsbyer og centerby/forstad udarbejdes et fælles oplæg fra de implicerede landsbyer til områdets fremtidige profil, rollefordeling byerne imellem, samarbejdsområder og markedsføring. Arbejdet med oplægget skal meget gerne undervejs give anledning til diverse samarbejder i og mellem landsbyerne i området. Samtidig skal projektet bidrage til, at der afprøves og udvikles en række redskaber til at starte samarbejder mellem landsbyer.

Indsatsområdet kunne derfor omfatte følgende handlinger og initiativer:

- *Forslag til demonstrationsprojekt vedr. fælles oplæg til udviklingen i et geografisk område med vægt på samarbejder og markedsføring*

Forslaget skal udover indhold og proces også se nærmere på finansieringsmulighederne. Hvorvidt arbejdet med projektet skal fortsætte beslutes på Landsbykontaktudvalgets første møde i 2012.

Ansvarlig: **Planafdelingen, LAG Herning og interesserede landsbyer**

Tidspunkt: ultimo 2011/primus 2012

- *Landsbyerne i de enkelte geografiske områder drøfter, om de ønsker at deltage i et eventuelt projekt*

Tilbage melding på Landsbykontaktudvalgets første møde i 2012.

Ansvarlig: **De enkelte landsbyer**

Tidspunkt: ultimo 2011/primus 2012

- *Demoprojekt(-er) igangsættes*

...hvis interesse, finansiering og politisk godkendelse

Ansvarlig: **Landsbykontaktudvalget, LAG Herning, udvalgte landsbyer og Planafdelingen**

Tidspunkt: foråret 2012 – foråret 2013

Borgerforeningen eller tilsvarende drøfter sammen med byens foreninger behov, muligheder, ønsker og forudsætninger for samarbejder både i byen og i naboområdet.

Efter drøftelserne iværksættes eventuelle initiativer lokalt og møder med nabobyerne

Ansvarlig: **Borgerforeningerne eller tilsvarende**

Tidsplan: 2015-